

Quiz

Băgaciu

întreaga
familie 8+

durata
30 min

© Fundația Biserici Fortificate, Sibiu, 2026

Planuri biserică: Hermann Fabini, Sibiu

Text: Fundația Biserici Fortificate

Ilustrații Dana&Birk: Joy Katzmarzik, Mainz, Germania

Layout: Fundația Biserici Fortificate

Unde ne găsiți: www.kirchenburgen.org

Bună și bine ați venit în Băgaciu / Bogeschdorf!

Salut!
Suntem Dana și Birk
și vă invităm să
completați acest
quiz împreună cu noi.
Veți avea nevoie de
un instrument de
scris și de multă
atenție ;)

Dacă aveți nevoie de ajutor, luați părinții drept tovarăși de explorare, cu siguranță vă veți descurca foarte bine și în echipă.

HAIDEȚI SĂ ÎNCEPEM! EXPLORARE PLĂCUTĂ!

Ce este aceea o biserică fortificată?

O **biserică fortificată** este o biserică înconjurată de **ziduri de apărare, turnuri, bastioane și porți puternice**, care formau o mică cetate.

În aproape fiecare sat săsesc există o **biserică fortificată**, uneori construită chiar în mijlocul satului sau pe un deal din apropiere.

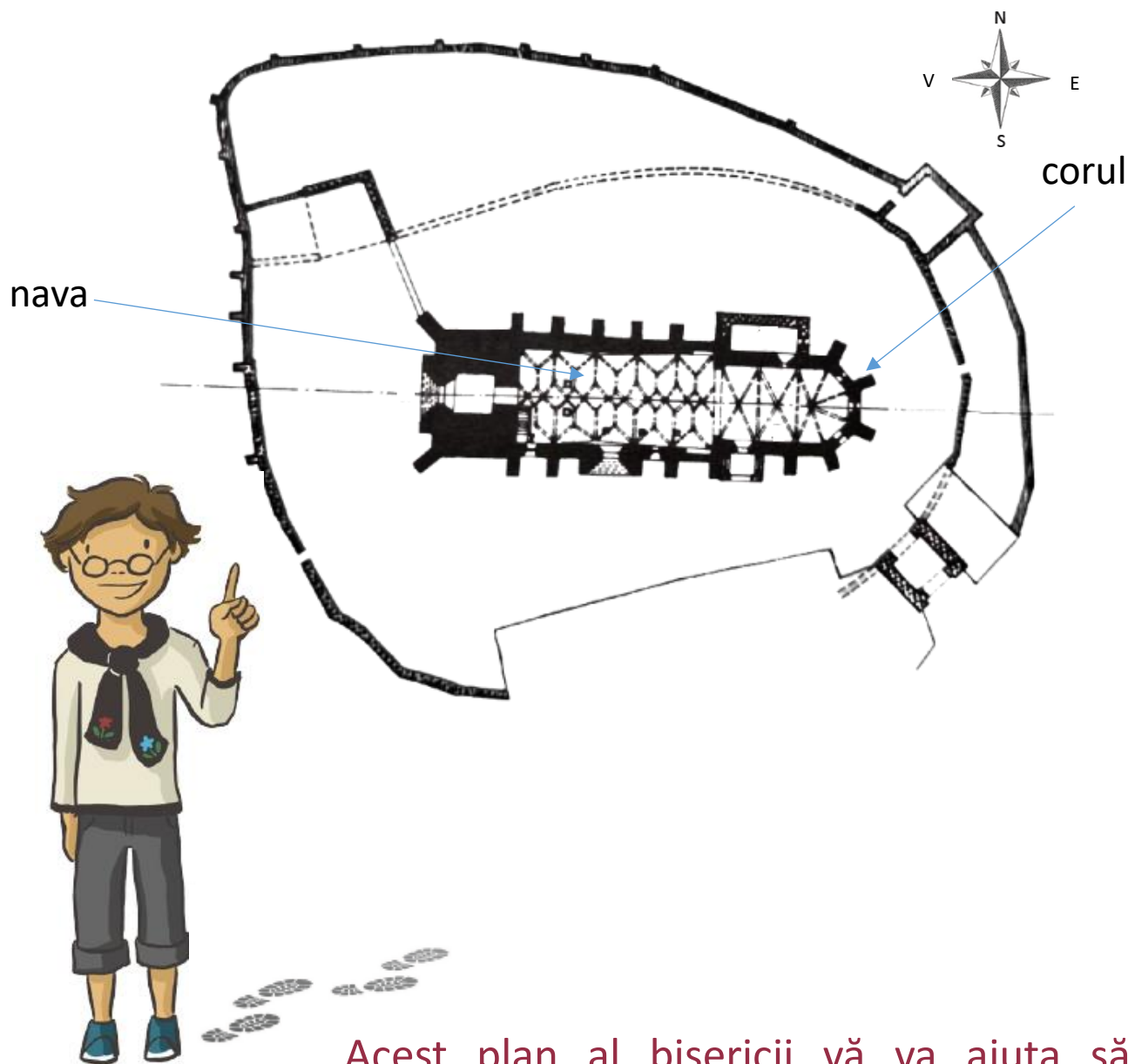
Aceasta era locul unde oamenii se adunau pentru cele mai importante momente din viața lor: **botezuri, nunți și sărbători religioase**. Dar, cu sute de ani în urmă, biserica avea și un alt rol: **în vremuri de pericol, oamenii se refugiau aici pentru a fi în siguranță**.

Biserica se află în **centrul fortificației**, iar fortificația era **în centrul vieții comunității**.

Fiecare biserică-cetate este **unică** și arată cât de **pricepuți și harnici** erau oamenii care au construit-o.

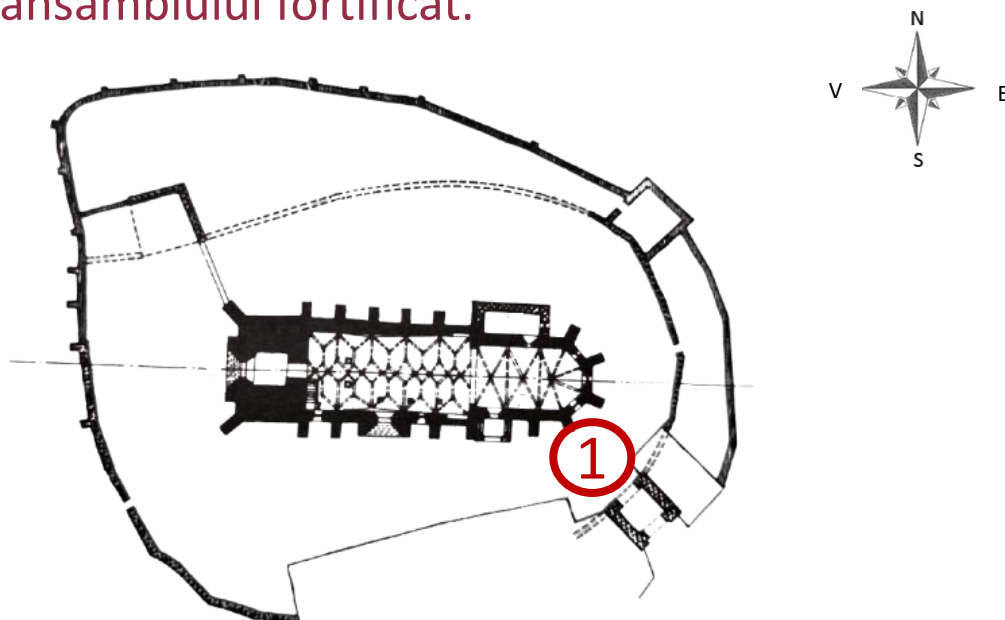
Ce avem de descoperit în Băgaciu?

Acest plan al bisericii vă va ajuta să identificați nava și corul bisericii și să vă orientați în funcție de punctele cardinale.

Biserica fortificată din Băgaciu a fost construită în secolul al XV, ca **biserică – sală**, în **stil gotic**, inițial fără turn. Pe parcursul secolului al XV-lea a fost întărită cu un **turn de vest**, **turn de poartă** și **3 bastioane** (până astăzi s-a mai păstrat cel din NE). Combină armonios funcțiunea de apărare cu arhitectura bisericilor rurale.

Începem traseul nostru în dreptul turnului de poartă, aflat în SE ansamblului fortificat.

Intrarea în curtea bisericii se face prin **turnul de poartă**, care era prevăzut cu o **hersă** (grilaj metalic care se cobora pentru a închide intrarea). Încă se recunosc în zidăria turnului urmele șinelor pe care cobora hersa.

Ce rol credeți că aveau hersa și intrarea boltită:

Îngreunarea pătrunderii atacatorilor în fortificație

Înfrumusețarea fortificației

Nu se cunosc motivele construirii acestora

Ce rol credeți că aveau turnurile?

Permiteau străjerilor să vadă mai departe în zare

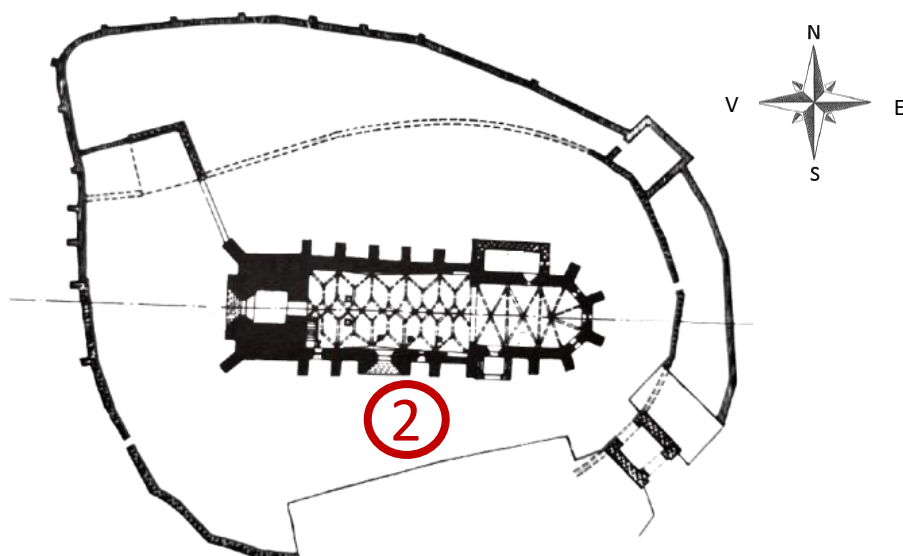
Înfrumusețau cetatea

Întăreau zidurile de apărare

Turnurile îndeplineau mai multe funcții într-o biserică – cetate: de apărare, de locuire, de depozitare, chiar și spațiu pentru orele de școală pe timp de asediu.

Faceți câțiva pași pe latura de sud a bisericii și priviți nava și corul acesteia.

Tot în scopul întăririi bisericii, pentru a fi loc de refugiu și apărare puternic, au fost înălțate turnul de vest, nava și corul acesteia. Deasupra navei și corului a existat un **drum de strajă**. Acesta mai este vizibil doar la ultimul nivel al turnului de vest.

Cine folosea drumul de strajă și în ce situații?

- Paznicul turnului, pentru apărare Preotul în timpul slujbei Copiii în timpul jocului

Observați niște construcții, în trepte, anexate zidurilor navei și corului. Acestea se numesc **contraforturi**.

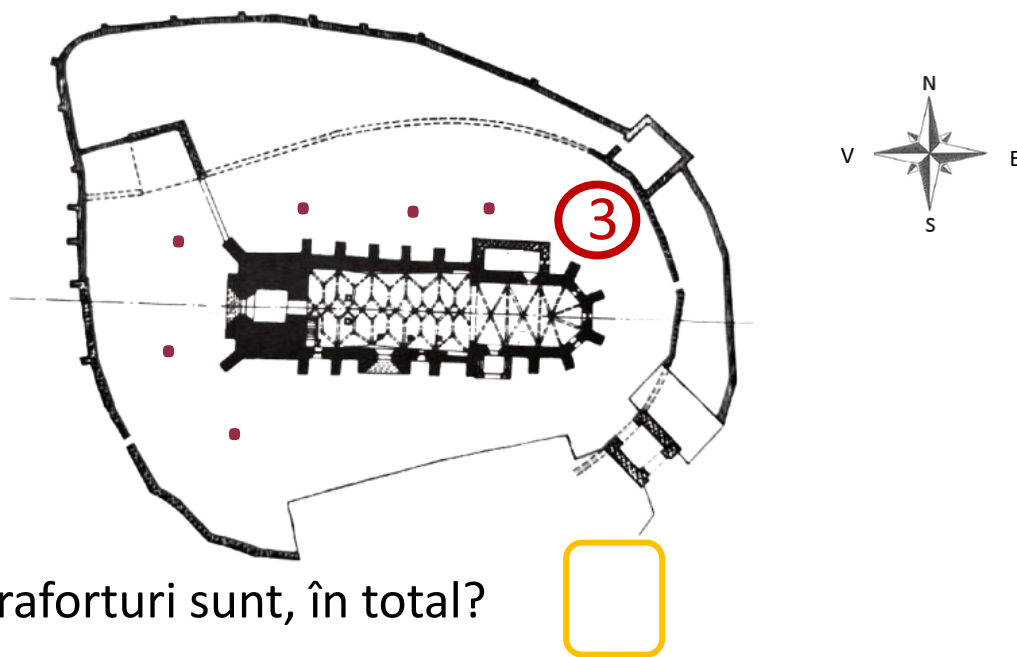
Ce rol credeți că aveau **contraforturile**?

- estetic ornamental de întărire a zidurilor

Ocoliți biserica și observați contraforturile de pe toate laturile acesteia.

Câte contraforturi sunt, în total?

Opriți-vă în dreptul corului bisericii pentru a descoperi un spațiu, aflat între zidurile de apărare, numit **zwinger**.

Când satul era atacat, sătenii se retrăgeau în biserica-cetate, cu provizii și animale. În acest scop, în multe biserici-cetate se mai găsesc și astăzi urme ale fostelor camere de provizii și spații de tip **zwinger**.

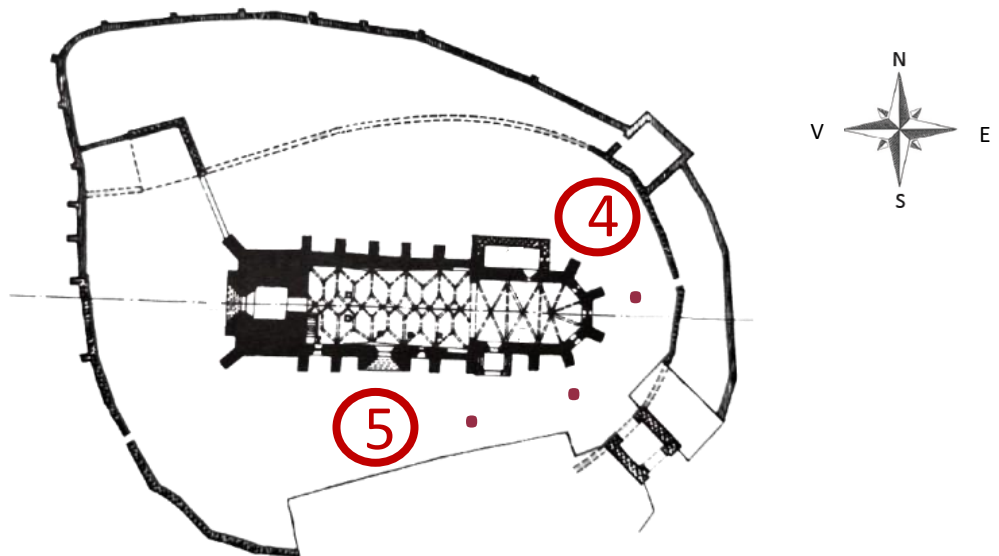
Ce credeți că adăpostea zwinger-ul din Băgaciu?

- Cerealele pentru pâine Uneltele pentru muncile agricole Animalele domestice

De ce credeți că era important să fie adăpostite și animalele în interiorul fortificației? (mai multe răspunsuri corecte)

- Pentru că erau sursă de hrană și ajutor în muncile agricole Pentru că erau considerate sacre Pentru a nu fi furate de atacatori

Observați o construcție între cele două ziduri care delimitează zvinger-ul. Este **bastionul** estic.

Pentru că biserica-cetate era construită pe un teren plat, **zidurile înalte și bine întărite** erau esențiale.

De ce credeți că era nevoie de un bastion?

Pentru apărare pe mai multe direcții

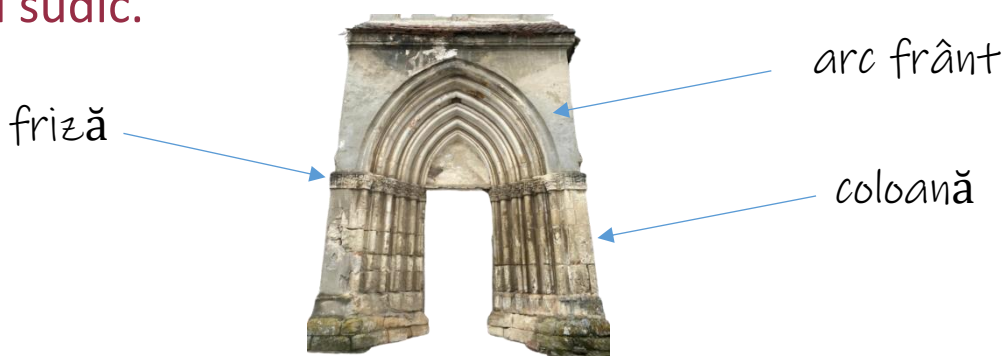
Pentru întărirea zidurilor

Pentru varietatea bisericii-cetate

Bastionul este o construcție cu rol defensiv, alipită zidurilor de fortificație sau aflată la colțurile acesteia. Scopul acestuia era să ofere o mai bună apărare la baza zidurilor, eliminând unghiurile moarte.

Reveniți pe latura de sud și opriți-vă în dreptul frumosului portal sudic.

Observați cu atenție ornamentele aflate între coloanele și arcele portalului.

Aceste ornamente sugerează ocupația principală a sătenilor din Băgaciu. Care credeți că era aceasta?

Creșterea
animalelor

Prelucrarea
pieilor

Viticultura
(cultivarea vițelor de vie)

Intrați în biserică și opriți-vă în mijlocul navei. Priviți în jurul vostru câteva secunde.

Priviți spre rândurile de bănci. Observați că o parte sunt fără spătare, iar cele de pe margini sunt cu spătare și mai bogat ornamentate.

Câte rânduri de bănci fără spătare puteți număra?

În bisericile fortificate, locurile în care stăteau sătenii nu erau alese la întâmplare – ba chiar reflectau foarte clar ordinea socială din comunitate. Bărbații stăteau separat de femei, iar tinerii ocupau locurile de la etaj.

Priviți în sus, deasupra intrării și observați un balcon din lemn, ornamentat. Acesta se numește **galerie**.

Ce rol credeți că avea?

Ascunzătoare pentru copii

Loc de șezut

Loc de depozitare

Galeriile din lemn au fost adăugate pentru a mări spațiul de la interior, odată cu creșterea comunității, pentru a oferi mai mult spațiu sătenilor în timpul slujbelor. Aici stăteau tinerii.

Priviți spre peretele nordic al navei și observați o construcție suspendată, numită **amvon**, cu un mic acoperiș bogat ornamentat.

Din ce material credeți că este realizat amvonul?

piatră

lemn

metal

De ce credeți că este suspendat?

Pentru a fi mai vizibil

Pentru a arăta mai interesant

Din lipsa spațiului în navă

Din **amvon**, preotul (bărbat sau femeie) citește Evanghelia. În biserica evanghelică, preoții pot fi și femei.

Rămâneți cu privirea asupra peretelui nordic al navei unde observați niște picturi, numite **picturi murale** sau **fresce**.

Acestea au au fost scoase la lumină în timpul unor lucrări de restaurare a bisericii. Cum credeți că au realizat restauratorii acest lucru?

Spălând pereții

Îndepărtând stratul superior de tencuială

Încălzind pereții

De credeți că aceste picturi se numesc și picturi murale?

(mai multe variante corecte de răspuns)

Murus în latina înseamnă perete

Pentru că fac parte din perete

Sunt denumite așa după numele pictorului

De ce credeți că pictau oamenii pereții bisericilor?

Să spună povești

Pentru a face spațiul mai atractiv

Pentru că se plictiseau

Voi ce pictați acasă pe pereți?

Fresca este o tehnică specială de **pictură murală**, realizată pe tencuiala proaspătă. Pigmentul intră în tencuială și devine **parte din perete**. Spre deosebire de un tablou, sau o pictură pe pânză, fresca este parte din arhitectura clădirii, nu poate fi mutată.

Întoarceți acum privirea spre corul bisericii unde se află altarul. Observați cele trei personaje feminine din partea centrală a altarului, cu costume bogate.

Ce culori au veșmintele bogate?

Auriu, albastru, vișiniu

Argintiu, vernil, maro

Auriu, maro, argintiu

Întoarceți spatele altarului și priviți un obiect suplu din piatră așezat în fața acestuia.

Ce rol credeți că avea acesta?

Era folosit la botez

Era folosit ca suport pentru cartea de cântări

Era folosit ca obiect decorativ

Cristelnița este un vas special, realizat din lemn sau piatră și este folosită de preot într-un moment special: botezul.

Priviți acum în stânga, pe urmă în dreapta altarului și observați două bănci înalte, cu spătar și ornamente bogate numite **intarsii**.

Câte persoane aveau loc în aceste bănci?

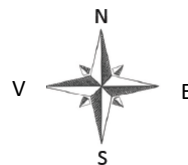
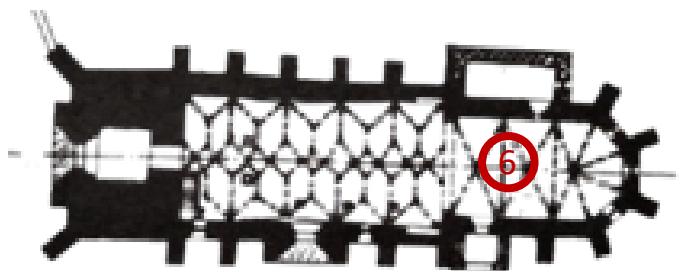
Aceste bănci se numesc **strane** și aici stăteau cele mai importante persoane din comunitate. Sunt piese de mobilier foarte valoroase și, unele dintre ele, bogat ornamentate.

Partea inferioară a stranelor poartă denumirea de **pupitru**.

Pe care dintre cele două strane observați imaginea unei bufnițe, sculptată într-unul din chenarele pupitrului?

- Strana de pe peretele sudic al corului Strana de pe peretele nordic al corului Ambele strane au motivul bufniței

Cu spatele spre altar, priviți spre peretele din stânga și observați o nișă în perete, frumos încadrată arhitectural.

Ce rol credeți că avea această nișă?

- Loc de șezut Loc pentru așezat lucruri O fostă fereastră

Sedilia este o construcție din piatră, care este un loc de șezut, în dreapta altarului. Acolo stăteau **preotul și ajutoarele lui**, atunci când nu predicau în timpul slujbei.

Priviți acum spre peretele opus și observați un alt element arhitectural, bogat ornamentat. Este **tabernacolul gotic**. Aici preotul păstra lucruri importante pentru slujbă.

Din ce material credeți că este realizat?

- Piatră cu grilaj din lemn Lemn cu grilaj din metal Piatră cu grilaj din metal

Priviți acum în stânga tabernacolului și observați o ușă.

Ce se află în spatele acesteia?

Un depozit

O cameră
pentru preot

O ascunzătoare

Sacristia era loc de refugiu temporar, pe timp de asediu; loc de păstrat obiectele de valoare ale comunității și locul în care preotul se pregătea pentru slujbă.

Întoarceți acum privirea spre nava bisericii. Observați niște steaguri în zona galeriilor.

Câte sunt?

Steagurile erau oferite în dar bisericii de către familii mai înstărite, meșteșugari sau frații pentru comemorarea celor care nu se mai aflau printre ei.

Reveniți în nava bisericii și întoarceți-vă cu fața spre altar. Priviți pe peretele din dreapta și observați o tăblie cu plăcuțe numerotate.

Din ce material credeți că este construită?

Tăblițele cu numere indică numărul cântecului din **cartea de cântări** (germ. *Gesangbuch*), pe care sătenii le cântau în timpul slujbei. În felul acesta știau mereu ce cântec urmează.

Întoarceți spatele altarului și priviți spre latura vestică a navei unde observați orga.

Cum credeți că ies sunetele, când organiștii cântă la orga în timpul slujbelor sau concertelor?

Cu ajutorul aerului care trece prin tuburi

Cu ajutorul unor clapete care bat tuburile

Prin vibrația tuburilor

Câte tuburi mari are secțiunea centrală a acesteia?

8

7

5

Orga este un instrument muzical foarte mare, alcătuit din mai multe tuburi prin care trece aer. Când **organistul** apasă clapele de la claviatură (ca la un pian), aerul este împins în tuburi și produce sunete grave și puternice, asemănătoare unui tunet. Pe bună dreptate este denumită „regina instrumentelor muzicale“.

Ați răspuns la toate întrebările quiz-ului nostru.

FELICITĂRI!

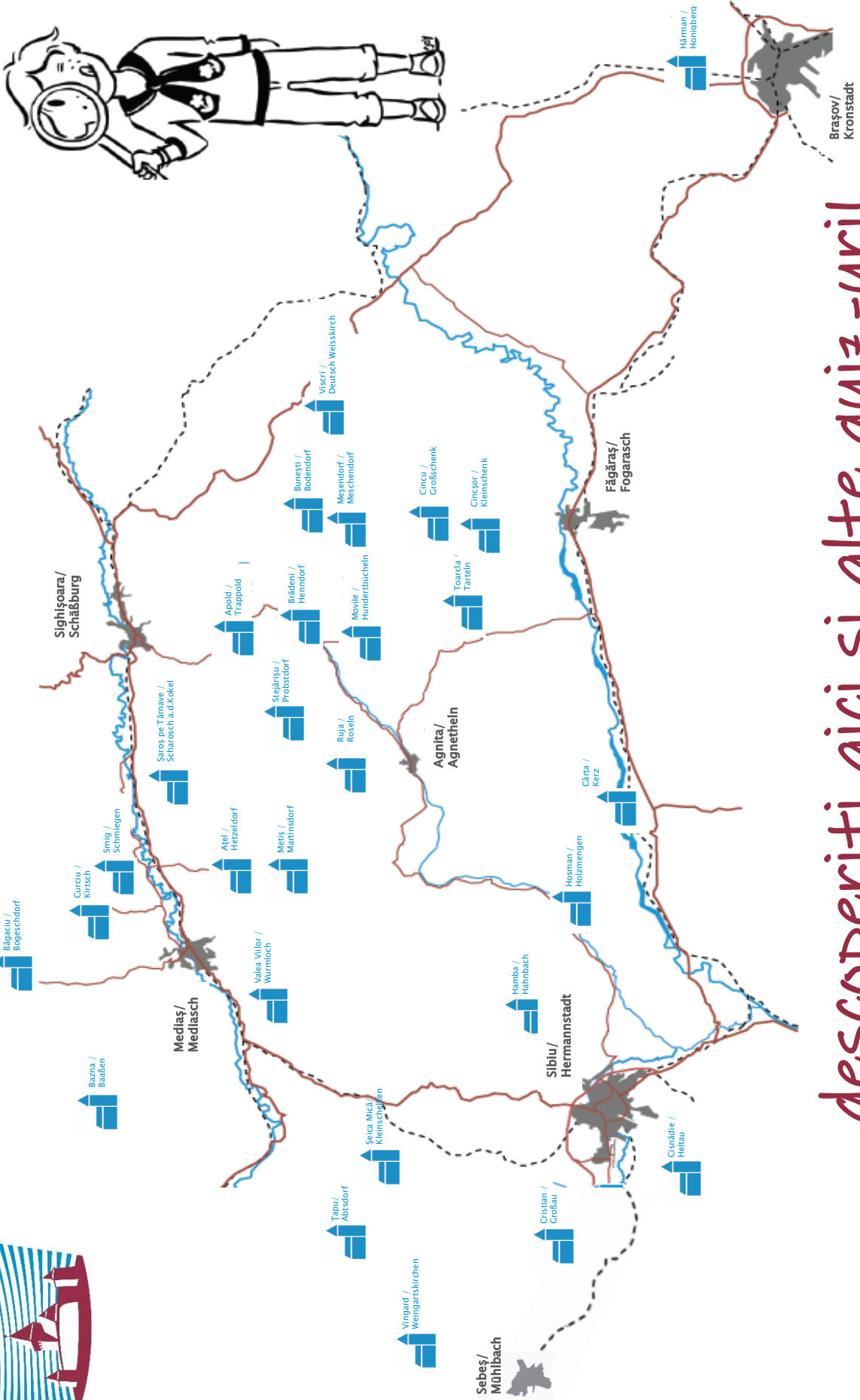
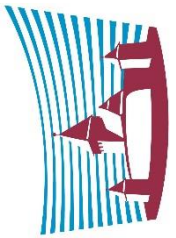
Tocmai v-ați îmbogățit cu
o nouă experiență!

Sperăm că v-a plăcut quiz-ul
nostru și vă invităm să
descoperiți
și alte biserici fortificate din
Transilvania.
Vă așteptăm cu drag și cu
experiențe noi!

Notițe, schițe și impresii

... descoperiti aici si alte quiz-uri!